

Зарубіжний досвід гендерного інтегрування у секторі безпеки і оборони (на прикладі служб надзвичайних ситуацій)

*Наталія Камінська,
докторка юрид. наук, професорка*

Яскравий приклад гендерної інтеграції,
що демонструє успішне включення гендерно
чутливої політики у реформу СБО 2003 р.

Збройні сили Швеції створили
національний проект «Гендерна сила»,
імплементуючи Резолюцію РБ ООН 1325,
сприяючи партнерству державних і недержавних
суб'єктів з метою збільшення участі жінок у силах
безпеки

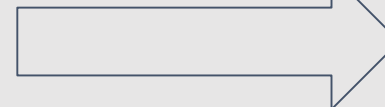
ПАРТНЕРИ:

Шведські Збройні Сили;
Шведська поліція;
Агентство служб порятунку
Швеції;
Асоціація військових
офіцерів у Швеції;
Kvinna till Kvinna
(«Жінка до жінки»
громадська організація);
Жіноча добровільна
оборонна організація

навчання

тренінги

операції

Ініціатива складалася з 8 проектів сприяння ґендерному балансу та інтеграції ґендерних питань:

1. Збільшення набору жінок в організаціях-партнерах шляхом зміни методів підбору персоналу.
2. Проведення ґендерного аналізу урядової політики та прийняття змін, які мають чіткі директиви щодо ґендерної рівності та участі жінок, включаючи роботу з місцевими жіночими організаціями та оцінку загроз безпеці для жінок.
3. Проведення дослідження цивільно-військових відносин на місцях та надання рекомендацій щодо вдосконалення співпраці.
4. Розробка ґендерної консультативної програми з метою створення пулу ґендерних консультантів та консультанток для міжнародних операцій.
5. Реалізація програми ґендерного навчання для дванадцяти вищих посадових осіб.
6. Проведення навчання персоналу в міжнародних операціях щодо розпізнавання ознак торгівлі людьми.
7. Розробка ґендерних тренінгів в курсах підготовки
8. Проведення дослідження кращих практик включення місцевих жінок до планування, впровадження та оцінки військових та гуманітарних операцій з метою інтеграції отриманих результатів у підготовку до розгортання.

Повноваження муніципалітетів:
організація пожежної безпеки
та рятувальних робіт у разі
нещасних випадків;
відповідальність за цивільну
оборону і термінову мобілізацію;
здійснюють контроль за
діяльністю, небезпечною для
навколишнього середовища,
фінансують рятувальні служби

Функції організації планування та
забезпечення заходів реагування на
надзвичайні та кризові ситуації, а
також проведення рятувальних робіт
з 2009 р. покладено на **Шведське
цивільне агентство на випадок
непередбачених ситуацій (MSB).**

MSB співпрацює з органами
місцевого самоврядування
(муніципалітетами) і добровільними
громадськими організаціями

*На рівні муніципалітетів значна кількість
жінок у складі осіб, які забезпечують дану
сферу*

Королівство Бельгії

Майже уся пожежна охорона країни складається з добровільних пожежників/пожежниць.

Характерною особливістю є відбір і навчання для професійних пожежних команд певної кількості добровольців як резерву

**з усього персоналу
близько 7-8 % добровільні пожежниці**

Добровільні пожежники/пожежниці користуються значними пільгами, тому при комплектуванні добровільних пожежних дружин перевага віддається технічним фахівцям, спортсменам, людям вільних професій.

Федеральне Агентство Управління в Надзвичайних Ситуаціях (FEMA)

- незалежне агентство
федерального Уряду та
підпорядковане Президенту

- служби цивільного захисту штату ;
- місцеві штаби у графствах, районах, містах;
- комітети цивільного захисту створюються на промислових підприємствах, де 50 і більше працівників

Робота в службах з надзвичайних ситуацій вважалася виключно чоловічою справою;

проте, у США жінки почали працювати пожежними більше 200 років тому.

Першою жінкою пожежною стала у 1815 р. Моллі Уільямс.

Результати роботи служб надзвичайних ситуацій свідчать:

частота насильства в сім'ї збільшується після стихійного лиха.

Чоловіки частіше помирають у повенях та вогнищах, ніж жінки,

чоловіки значно впливають на рішення, щоби залишатися та захищати будинки під час пожежі, іноді з трагічними наслідками.

Щоб позитивно вплинути на такі результати, слід враховувати вплив гендерних ролей та відмінностей.

Муніципальна асоціація Вікторії
(МАВ)

Австралія розробила *Стратегію
врахування гендерної складової у
випадках надзвичайної ситуації*, яка
спрямована на зменшення негативних
наслідків гендерно сліпих практик.

Стратегія МАВ допомагає
громадам покращити розуміння
гендерних відмінностей та враховувати
гендерні аспекти в політиці подолання
надзвичайних ситуацій, планування,
прийняття рішень та надання послуг

НІДЕРЛАНД И

Поліція вживала заходів для підвищення частки жінок. З 2007 до 2011 р. у результаті виконання **Плану МВС** відсоток жінок в поліції мав становити 25%, для чого запроваджені **квоти** (50% нових поліцейських мали бути жінки). *Стратегія втручання* складалася з угод з поліцейськими відділками про функціональні обов'язки кандидаток. Створена тимчасова структура відповідальна за участь у відборі кандидаток, консультуванні на всіх стадіях і моніторингу квот. Згодом скасували квотний підхід.

Успішний приклад інтеграції ґендерних аспектів – проект **Міністерства оборони Нідерландів GENDERFORCE** з 2004 р.

План дій щодо досягнення ґендерної рівності.

став частиною комплексного проекту **Genderforce**, що охоплював:

- ґендерні аспекти в операціях з реагування на кризові ситуації;
- ґендерні аспекти в підготовці особового складу;
- впровадження комплексного ґендерного підходу.

У результаті :

- підвищилася інформованість військовослужбовців про ґендерні питання;
- збільшилась частка жінок-військовослужбовців (до 9%);
- у т.ч. на старших командних посадах;
- більше уваги стали приділяти проблемі утримання жінок на службі, -- у результаті проекту з'ясувалося, що це пріоритетний спосіб досягнення збалансованого співвідношення жінок і чоловіків серед особового складу;
- досягнута інтеграція ґендерних аспектів в поточне планування, контроль і прийняття рішень;
- розроблена розширена система підтримки у сфері інтеграції ґендерних аспектів.

Національний звіт Нідерландів для комітету у справах жінок збройних сил НАТО (National Report from the Netherlands For the Committee on Women in NATO)

Досвід переважної більшості країн світу демонструє такі тенденції:

добровільні пожежні формування створюються, здебільшого, в сільських населених пунктах, та містах з населенням 50 – 100 тис. осіб

добровільна пожежна охорона в зарубіжних країнах переважає професійну, але у столицях, населених пунктах (50 – 100 тис.) обов'язково створюється професійна пожежна охорона

їх успішна діяльність можлива за наявності: правової бази їх діяльності, соціальних пільг і гарантій, що надаються добровільним пожежникам;

очевидний поступовий прогрес у зростанні чисельності жінок у структурах захисту від надзвичайних ситуацій і ліквідації їх наслідків, особливо на рівні муніципалітетів

цивільний захист та його система інформаційно-аналітичного забезпечення є складовою суспільного життя, кожен громадянин і громадянка має право брати участь у заходах, спрямованих на забезпечення захисту від надзвичайних ситуацій і ліквідацію їх наслідків.

Наталія Камінська,
+380932466586,
na-pro@ukr.net

